

בג"ץ 4677/10

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

המוקד להגנת הפרט

על ידי ב"כ עוה"ד דניאל שנהר ואו אח'
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טלפון: 02-6283555; פקס': 02-6276317

העותר

נ ג ד

שירות בתי הסוהר

על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466701; פקס': 02-6467011

המשיבה

תגובה מקדמית

מוגשת בזה תגובת מקדמית מטעם המשיב (להלן גם: "שב"ס").

1. עניינה של עתירה זו בבקשתו של העותר לקבל לידיו את תיקיהם הרפואיים של המיוצגים על ידו ובהם כלל החומרים שנאספו בעניינם ממועד המעצר ועד למועד המצאת הבקשה לקבלת תיקים הרפואי. כן מבוקש בעתירה סעד שיורה למשיב להכיר בכללים לפיהם עליו להעביר לכל אסיר או אסיר לשעבר את מלוא החומר בעניינו.
2. כמוסבר בתגובה זו, אין עילה לעתירה. במישור הכללי, אין חולק כי מכוח הוראות החוק חלה על שב"ס חובה לתעד ולשמור כל רשומה רפואית באשר לנתונים בחזקתה ובנוסף החובה להעביר למבקשים, אם ידרשו זאת, את החומר הרפואי הקיים בעניינם ואשר מצוי בידי שב"ס. בעניין זה אין מחלוקת של ממש בין הצדדים, ואין כל צורך בהכרעה שיפוטית. במישור הפרטני, הועברו לעותר כלל החומר הרפואי שאותר אצל המשיב.

המישור הכללי

3. פרק ה' לחוק זכויות החולה, התשנ"ו – 1996, שכותרתו "הרשומה הרפואית והמידע הרפואי" קובע הוראות בדבר חובת ניהול רשומה רפואית, וזכות המטופל למידע רפואי (סעיפים 17, 18 לחוק). אין למשיב כל מחלוקת בדבר תחולת חוק זכויות החולה, ככלל, על אסירים ובעניין זה אין מחלוקת בין הצדדים.

4. כפי שמציין העותר עצמו, בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התש"ל"ב – 1971 קבועות הוראות שונות המתייחסות לעריכת בדיקות רפואיות לאסירים – ראו סעיפים 6, 74 לפקודה. הוראות נוספות קבועות בפקודת נציבות שירות בתי הסוהר 04.44.00 שכותרתה "הטיפול הרפואי באסיר" (העתק הפקודה מצוי באתר האינטרנט של שב"ס).

5. נוהל שירות בתי הסוהר מס' 09-2001 שכותרתו "העברת מידע רפואי" קובע הוראות לעניין עיון במסמכים רפואיים, קבלת העתקים מהם והעברת מידע רפואי לגורמי חוץ. סעיף 4 לנוהל קובע כך:

- 4.1 אסיר, לרבות אסיר לשעבר, אפוטרופוס, בא-כוחו או משפחת אסיר שנפטר (בצירוף כתב ויתור על סודיות רפואית או צו בית משפט/ צו ירושה) יוכלו לקבל, עפ"י בקשתם בכתב מן הממונה על חופש המידע במטה קרפ"ר, את העתקי הרשומה הרפואית, כולה או חלקה, למעט תכתובת פנימית ורשומה פסיכיאטרית.
- 4.2 הפונה בבקשה לקבל רשומה פסיכיאטרית, יופנה ע"י הממונה על חופש המידע בלשכת קרפ"ר למנהל המרכז לבריאות הנפש (המופעל ע"י משרד הבריאות).
- 4.3 האסיר / בא כוחו פטור מתשלום אגרות בגין מידע אודות האסיר עצמו, ויחוייב בעלויות הכנת העתקי המסמכים.

מנוהל זה עולה בבירור כי אין מחלוקת בין הצדדים בדבר זכותו של אסיר לקבל מידע רפואי בעניינו, ומשכך, אין העתירה מגלה כל עילה בהיבט זה.

העתק נוהל העברת מידע רפואי מצורף ומסומן – מש/1 (העתק הנוהל מצוי באתר האינטרנט של שב"ס. נעיר כי נוהל זה נכנס לתוקפו ביום 9.3.11, והחליף נהלים קודמים המפורטים בסעיף 1.3 לנוהל, אשר קבעו הוראות דומות לעניין זה).

6. להשלמת התמונה נוסף עוד כך. המשיב קולט אסירים מגופים שונים (כדוגמת – משטרת ישראל וצה"ל). רשומות רפואיות שמועברות למשיב ע"י רשות אחרת מתויקות בתיקיהם הרפואיים של האסירים ועומדות בפני רופא היחידה בעת שהוא שוקל המשך התווית הטיפול הרפואי באסיר. נוסף על כך רשומות רפואיות המגיעות מרשות אחרת מטופלות ע"י שב"ס על פי אותם הנהלים החלים לגבי חומר רפואי שנוצר בשב"ס מבחינת העברתן לידי האסיר/ בא כוחו.

7. לאור האמור, ברי כי אין מניעה עקרונית כלשהי להעברתם של העתקי רשומות רפואיות המצויות בחזקת שב"ס (גם אם אלו לא נוצרו על ידו), הנוגעות לאסירים או לאסירים לשעבר לידי האסיר או לידי בא כוחו, על פי בקשתם וזאת, בכפוף לסייג שבסעיף 18(ג) לחוק זכויות החולה, התשנ"ו – 1996, ככל שמתקיים. ככלל, אין מניעה, וכך שב"ס נוהג בפועל, להעביר את מלוא החומר הרפואי המצוי ברשותו, ובכלל זה תיעוד רפואי שהועבר לשב"ס מגורמים חיצוניים באשר הם. יחד עם זאת, אנו סבורים כי אין כל בסיס לחייב

כיום את שב"ס לפעול בצורה יזומה מטעמו לאתר רשומות רפואיות שקיימות אודות אסירים אצל רשויות אחרות, אם אלה לא הועברו לו.

8. יוצא אפוא כי הראש הכללי של העתירה אינו מגלה כל עילה ודינו להידחות.

המישור הפרטני

9. בצד המישור הכללי, מעלה העתירה טענות שונות בעניין אסירים שונים אשר העותר ביקש מידע בעניינם. ראש זה של העתירה אינו מגלה עילה ודינו להידחות – על הסף ולגופו.

10. ראשית, הגם שהעתירה מבקשת מידע רפואי בעניינם של פונים שונים, אלה לא צורפו לעתירה כעותרים, ודי בכך להביא לדחייתה על הסף בהיבט זה.

11. אולם, גם אם היו מצורפים עותרים אלה, לא היה בכך להכשיר את העתירה. עוסקים אנו בטענות קונקרטיזות לגבי כל אחד מן העותרים. ככלל, ככל שמדובר בעניין פרטני אין מקום לכרוך את כלל העותרים על הרקע השונה והנסיבות השונות בעתירה אחת. והשוו לעניין זה: בג"ץ 6432/01 חסאן נ' הנמונה על מחלקת אשדות, תק-על 2001(3) 1668 (2001); בג"ץ 2336/05 חליפה נ' שר הפנים, תק-על 2005(4) 1917 (2005).

12. לגופם של דברים, כלל החומר הרפואי שאותר בשב"ס נמסר זה מכבר לעותר. זאת, בין היתר, בהמשך למגעים שהתקיימו בין הצדדים לאחר הגשת העתירה (וזאת כאמור בבקשות להארכת מועד שהוגשו). בנסיבות אלה, עמדתנו הינה כי העתירה הנוכחית מיצתה עצמה ודינה להידחות.

13. חריג בודד לכך הינו תיקו הרפואי של מר נאזל (ת"ז). בעניין זה נמסר כי התיק הועבר לארכיון בו נשמרות הרשומות הרפואיות מטעם המשיב והוא טרם נקלט. בשל זאת ישנו קושי באיתורו. מיד עם קליטתו יועבר התיק לעותר. נושא זה נמצא בטיפול ובבדיקה מול קצין רפואה ראשי של שב"ס.

14. למעלה מן הצורך, נערך בירור גם עם גורמי חיל רפואה לשם איתור מסמכים רפואיים של פונים שהיו עצורים על ידי גורמי הצבא, ואשר מסמכיהם הרפואיים התבקשו על ידי העותר. לאחר איתור מסמכים אלה, נערכה פנייה לעותר ונמסר כי החומר יועבר, לאחר העברת מסמך ויתור סודיות מתאים, החתום על ידי הפונים. ואכן, העותר העביר מסמכי ויתור סודיות בהתייחס לשני פונים, והחומר הרפואי שאותר בעניינם הועבר אליו.

ראו לעניין זה, בין היתר, התכתבויות אלה: מכתבי הח"מ מיום 23.8.10 ומיום 13.2.11 המצורפים כנספח מש/2.

15. העותר במכתביו טוען כי גם לאחר העברת כלל החומר שאותר, חסר עדיין חומר רפואי. בהקשר זה נציין, כי כפי שהוסבר, החומר הרפואי שאותר הועבר ובכך לעמדתנו מוצתה העתירה. אם סבורים העותרים כי קיים חומר שלא אותר, אין לכך קשר (ולמצער – קשר ישיר) לעתירה הנוכחית שעניינה בהעברת החומר הרפואי שקיים ברשות שב"ס ואותר.

16. בשולי עניין זה נציין, כי נוכח עמדתנו לפיה דין העתירה להידחות לגופה, אין אנו מחוויים דעה בשאלת קיומו של סעד חלופי.

סיכום

17. העולה מן האמור לעיל הוא, כי במישור הכללי אין כל מחלוקת בין הצדדים. במישור הפרטני דין העתירה להידחות על הסף ולגופה, שכן היא מיצתה עצמה.

18. נוכח כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה, תוך חיוב העותר בשכ"ט והוצאות כחוק.

19. העובדות האמורות בתגובה זו נתמכות בתצהירה של די"ר דיני אורין טישלר, קצינת רפואה ראשית בשב"ס.

היום, י"ג ניסן תשע"א

17 אפריל 2011

אורי קידר

סגן בכיר לפרקליט המדינה